

Gróf Nádasdy (Paulai) Ferenc könyvgyűjteménye a váci növendékpapság önképzőkörének

A bevezető sorokat követően tanulmányom két részből áll. Az első részben röviden ismertetem a váci egyháznak ajándékozott könyveinek három katalógusát. A második részben bővebben szólnunk a váci növendék papság önképzőkörének adományozott könyvekről.

Gróf Nádasdy (Paulai) Ferenc Bécsben született 1785. március 3-án, esztergomi kanonok (1816. október),¹ Váci püspök 1823. február 28-tól (kinevezése I. [II.] Ferenc császár március 7.) 1845. május 15-ig, majd kalocsai érsek 1845. május 15-től haláláig, 1851. július 22-ig.²

Könyvei főpapi állomáshelyein őrződtek meg: az esztergomi és a kalocsai főegyházmegyei, valamint váci egyházmegyei gyűjteményekben lelhetők fel. Esztergomban két könyvet őriznek Nádasdy kanonok és szekszárdi apát könyvtárából: a possessor bejegyzések szerint az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtárban és az Esztergomi Hittudományi Főiskola Könyvtárban egy-egy kötetet.³ 1823-tól váci püspök, innen 1845-be távozott Kalocsára, ám könyvtárát nem vitte magával. Halálakor ugyan már nem volt hatályos az úgynevezett Kollonich-conventio, az érseksége alatt összegyűjtött könyveit ettől függetlenül a Kalocsai Főegyházmegyére hagyta. A kalocsai könyvtáráról a fennmaradt katalógus ad teljes képet könyvgyűjtemé-

¹ KOLLÁNYI Ferenc (1900), *Esztergomi kanonokok 1100–1900*. Esztergom, Esztergomi Főszékesegyházi Káptalan. 431–433.

² Nádasdy Ferenc életrajzához vö. CHOBOT Ferenc (1915–1917), *A váci egyházmegye történeti névtára. II. A papság életadatai*. Vác, Pestvidéki Nyomda. II. 647–652.; SUJÁNSZKY Antal (1855), *Gróf Nádasdy Ferenc néhai kalocsai érsek. ... A Pesti Központi Nevendék-papság Magyar Egyházirodalmi Iskolája által*. Pest, Landerer, Heckenast.; *A Váci Egyházmegye jubileumi szematizmusa*. Vác, 2000. 9.; TÓTH Tamás, *Nádasdy Ferenc (1785–1851)*, in <https://archivum.asztrik.hu/?q=oldal/1845-1851-nadasdy-ferenc-1785-1851>. (Megtekintés: 2020.07.17.)

³ A két kötet: BELLECIUS, P. Aloysius (1756), *Christianus Pie Moriens, Seu Adiumenta Procurandae Bonae Mortis*. Augustae Vindelicorum, Mattheas Rieger, 1236648X) Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár: 8523. Lásd http://www.bibliotheca.hu/possessores/425_nadasdy.htm (Megtekintés: 2020.07.17.) A másik kötet a Hittudományi Főiskola Könyvtárban található: GASPARI, Giovanni Battista (1775), *De protestantium germaorum in catholicos gestis historia Joannis Baptistae de Gasparis Tridentini Mariae Theresiae Augustae a consiliis atque in Vindobonensi Universitate historiarum professoris ...*, Venetiis, Balleoniana. (Jelzete: 306.478.) – Köszönetemet fejezem ki Szalai Katalin könyvtárvezetőnek szíves közléséért.

nyéről, amely szerint 763 cím (folyóiratokkal), valamint 1385 db (nyomtatványok, folyóiratszámok és kéziratok).⁴

Kalocsai érsekké történő kinevezése után a Váci Egyházmegyében három „testületnek”, illetve szervezetnek ajándékozta könyveit – a levéltári és könyvtári források alapján: a növendékpapság önképző körének, a váci szeminárium tanárainak (vagyis *usui Canonici Theologiae* = a kánoni teológia művelésére) és a váci püspöki könyvtárnak. Az adományozott könyvek katalógusai is több példányban fennmaradtak.

1. *Gróf Nádasdy Paulai Ferencz kinevezett Kalocsai Érsek által a' Váci Növendék Papság ön képző magyar egyletének ajándékozot könyvek jegyzéke.* 3 p. 131 bibliográfiai tétel, 167 db.⁵

2. *Elenchus librorum per Exellentissimum Dominum Franciscum a Paula Comitem de Nádasd, B[eni]gne-nominatum Archi-Ep[is]copum Colocensem, e penu sua libraria usui Canonici Theologiae lege in perpetuum addictorum, ut eos ad respectivum in munere succensorens transmittere teneatur.* – [Keltezés nincs.] *Sigl. per Antinium Kriszter Canon. et Bibl. prof.* – 4 p. 62 bibliográfiai tétel, 98 db.⁶

Kriszter Antal „Canonicus Theologus”, a papnevelde rektora és biblikus tanára⁷ 1845. november 23-i keltezésű, *Venerabilis Capituli* címzett levelében⁸ írja: „ad Studii Biblici in Lyceo Episcopali Cathedram extendens usui Canonici Theologici pro tempore futuri additerat”.

3. *Catalogus librorum, per Excellentissimum, Illustrissimum, ac Reverendissimum Dominum Dominum Franciscum a Paula e Comitibus de Nádasd, Ecclesiae Vaciensis Episcopum, Insignis Ordinis S. Stephani Regis Apostolici Commendatorem S. C. et R. A. Majestatis Actualem Intimum Status Consiliarium Inlyti Comitatus Comaromiensis Perpetuum Comitem et ad Excelsam Tabulam Septemviralem Assessorem, dum eidem Anno 1845 ad capessendam Archi-Episcopalem Cathedram Colecensem discendum erat, suis in Episcopatu Vanciensi successoribus donatorum.* Signatum

⁴ *Consignatio Bibliothecae Nadasdianae librorum.* Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár, jelzete: L 2527. Itt köszönöm meg Grócz Zita könyvtárvezetőnek, hogy digitális formában rendelkezésemre bocsátotta a kéziratot.

⁵ Uo.

⁶ VPKL B/Káptalani levéltár, 1./ A Váci Székeskáptalan iratai, a/A Káptalan magánlevéltára iratai, 4./ Vegyes tárgyi csomók. Inventarium Nádasdy. 8. doboz.

⁷ CHOBOT Ferenc (1917), *A Váci Egyházmegye történeti névtára.* Második rész: A papság életadatai. Vác, Dercsényi Dezső vállalata. 815.

⁸ VPKL B/Káptalani levéltár, 1./ A Váci Székeskáptalan iratai, a/A Káptalan magánlevéltára iratai, 4./ Vegyes tárgyi csomók. Inventarium Nádasdy. 8. doboz.

Vacii die 15. Novembris 1845. 39 pp. Az okirat aláírói pecséttel: a Kamara részéről Laurentius Szögyén és Drexler Ferenc, az egyházmegye képviselőiben Ordódy Vince és Mericzay Antal, valamint Pest vármegyétől hatósági tanúk Párniczky Ede és Pósch Lajos. A katalógus 889 mű címléírását tartalmaz, amely összesen 1931 db. (folyóiratokkal együtt).⁹

Ennek több másolata van a Kálmánházi (Kámánházy) püspök és a Püspöki Könyvtár korábbi könyveinek jegyzékével egybe kötve, például a Váci Egyházmegyei könyvtárban is található egy példány¹⁰:

Catalogus librorum in Bibliotheca Episcopali Vacienti praeclistentium (sic!) [paeeistentium]. Catalogus Librorum post egressum et possessorio Bonorum Episcopatus Vacientis, Excellentissimi ac Illustriissimi Domini Francisci a Paula e Comitibus de Nádasd benigne nominati ArchEppi Colocensis in Bibliotheca Eppali vacienti repertorium 1 libri Episcopum Comitem Franciscum de Nádasd Bibliothecae Episcopali donati. 52 p.

Jelen írásunkban csak a váci növendékpapság önképző körének hagyományozott könyvek kéziratos katalógusát ismertetjük és közöljük.

Nádasdy Ferenc igen nagy hangsúlyt fektetett a növendékpapság képzésére és műveltségének fejlesztésére. A központi szemináriumban 1831-ben alakult meg a budapesti Növendékpapság Magyar Irodalmi iskolájának elődje, a magyar gyakorló iskola,¹¹ amelyben a váci főpap is fontos szerepet játszott, az ő anyagi támogatásával fejlesztették könyvtárukat.¹² A harmadik kötetüket Nádasdy Ferencnek ajánlották,¹³ az ajánló levélre válaszolt a püspök, s levelét úgyszintén felvették a kötetbe. Ebben kifejti a főbb célkitűzéseket: az egyháziatyák műveinek fordítása az olvasók épülésére; a „honi nyelv ápolása”; s „Hazátokat szeretni, annak javát erkölcsi, szent, és édes kötelesség”.

Majd országszerte alakultak meg az egyházmegyei szemináriumokban a magyar nyelv és irodalom művelésére az irodalmi iskolák. 1844-ből fennmaradt a váci növendékpapság magyar egyletének alapszabálya,¹⁴ 1845. január 24-én – Nádasdy püspök támogatásával – hivatalosan is megalakult

⁹ VPKL B/Káptalani levéltár, 1./A Váci Székeskáptalan iratai, a/A Káptalan magánlevéltára iratai, 4./ Vegyes tárgyi csomók. Inventarium Nádasdy. 8. doboz.

¹⁰ Váci Egyházmegyei Könyvtár (továbbiakban VEK), 219.547.

¹¹ SÉDA Jenő (1874), *A központi növendék papság Magyar Egyházirodalmi Iskolájának története*. Budapest, nyomtatott „Hunyadi Mátyás” intézetben. Vö. II. Rész, I. Fejezet. A magyar gyakorló iskola 1831–1848. 31–43.

¹² SÉDA 1874:131.

¹³ *Munkálatai a' pesti növendék papság magyar iskolájának. Harmadik kötet*, Pesten, Trattner-Károlyi nyomtatása. 1836.

¹⁴ *A váci növendékpapság önképző magyar egyletének alapszabályai, Vác, 1844*. OSZK Kt. Fol. Hung. 1332. 15–17. In KERÉNYI Ferenc (2002), *Pest Vármegye irodalmi élete (1790–1867)*. I. Budapest, Pest Megye Monográfia Közalapítvány. 365–369.

„Önképző magyar egylet”.¹⁵ Az egylet 1847/48-as tanévben megszűnt, ám „Pázmány Egylet” néven visszaállították.¹⁶ S mind a korábbi, mind az új egyletnek volt könyvtára, amely többek között Gróf Nádasdy Ferenc 1845-ös könyvadományával vette kezdetét, rajra kívül több főpap adományával támogatta az egyleti könyvtár létrejöttét.¹⁷

Vácott Nádasdy Ferenc 1845-ben hívta létre a kispapság Pázmány Egylet néven önképzőkörüket az irodalmi és retorikai képzés céljából.¹⁸ Fordítói és irodalmi munkásságuk számos kéziratos kötetben maradt fent, sőt nyomtatásban is jelentek meg, mint például Laicus Fülöp *Silvio* című regénye és az önálló munkáikat tartalmazó, 4 kötetes *Szemelvények*.¹⁹

A növendék papságnak ajándékozott könyvek katalógusának sem keltezése, sem aláírója nincs. Ám a katalógus feliratából nyilvánvaló, hogy kalocsai kinevezése alkalmával ajándékozta el ezeket a köteteket a „önképző magyar egylet”, a későbbi „Pázmány egylet” részére. Az elajándékozott könyvek zöme XIX. századi kiadvány, nyelvi megoszlása: latin 16 cím, német 45, magyar 70.

Magyar tudomány és szépirodalom, valamint a gyakorlati teológia (pásztorális, kateketika) szempontjából gondosan válogatott könyvek. Itt csak néhány jellemzőbb kötetet emeltem ki a különböző területekről, s a példányok beazonosítása²⁰ csak az itt felsorolt művek esetében történt meg, a katalógus többi könyveinek beazonosítását későbbi könyvtári feldolgozó munkára hagyjuk. Ez alapján is megállapíthatjuk, hogy Nádasdy Ferenc püspök váci növendék papságnak adományozott, itt felsorolt és beazonosított könyvek közül kétséget kizárólag kettő ma is a Váci Egyházmegyei Könyvtár tulajdonában van a possessor-bejegyzés alapján, a többiről csak feltételezzük, hogy a Nádasdy-katalógusban szerelő példányokkal azonosak lennének.

A katalógusban első helyen a folyóiratok állnak. A német nyelvű folyóiratok egyházi és teológiai kiadványok: *Sion*, *Der Kat[h]olik*. A magyar nyelvűek a magyar művelődést és tudományt képviselik, mint például *Vörös-*

¹⁵ *A váci egyházmegyei növendék papság „pázmány-egyletének” alapszabályai*. 1875. 1.

¹⁶ I. m. 6.

¹⁷ I. m. 19.

¹⁸ CHOBOT Ferenc (1915), *A Váci Egyházmegye történeti névtára*. Első rész: Az intézmények története. Vác, Dercsényi Dezső. 100.

¹⁹ *Szemelvények a váci növendékpapság „Pázmány-Egylet”-ének munkálataiból*, kiad. az Egylet 1881-82. tanévi tagjai. Vác, Mayer Sándor, 1882.; *Szemelvények a váci növendékpapság „Pázmány-Egylet”-ének munkálataiból*, kiad. a „Pázmány-Egylet” tagjai 1885. Vác, Mayer Sándor. 1885.

²⁰ A példányok beazonosításának fáradságos munkáját a Váci Egyházmegyei Könyvtár vezetőjének Kohári Máriának és munkatársainak köszönöm.

marty Mihály, majd Horváth István szerkesztette Tudományos gyűjtemény 1828–1841.²¹ számai.

A XIX. század első felében a magyar nyelv és irodalom oktatásában és művelésében fontos szerepet játszottak a görög és római szerzők művei. A kispapok ugyanis, ha nem is képzésükben, de önképzőkörükben ismerkedhettek meg magyar nyelven, a pálos szerzetes Virág Benedek, a református gimnáziumi tanár Homonnay Imre és a református teológiai tanár és filológus Vályi Nagy Ferenc fordításaiban a klasszikus költők műveivel, s őket mintául követve verselgethettek.²²

(9)²³ Virág Benedek Horacius poetikája 1801.²⁴

(10) Homonnay Imre Pub. Ovid. Naso 1825.²⁵

(41) Vályi Nagy Ferenc Homeri Ilias 1821.²⁶

A növendék papság szépirodalmi műveltségének fejlesztésére is gondja volt Nádasdy püspöknek. A felvilágosodás neves költőinek és szépíróinak, a már említett Virág Benedeken és Révay Miklóson kívül a korszak meghatározó költője, Kazinczy Ferenc és Kiss János evangélikus püspök költő, a XVIII. századi jezsuita költő, író Faludy Ferenc művei nemesítették a kispapok nyelvi ízlését és mindenekelőtt hazafias érzületüket.

(7) Kiss János, Klió 1825.²⁷

(8) Virág Benedek Euridice, 1814.²⁸

(97) Faludy Ferenc, Nemes Urfi (104) – Nagyszombat, 1771.²⁹

²¹ Csak az 1828-as példány lett beazonosítva, könyvtári jelzet nélkül, poss.: ovális sing. Váci Püspök-Egyházmegyei Könyvtár 1875.

²² Vö. LENGYEL Réka (2017), Római költők a 18–19. századi magyarországi irodalomban – Vergilius, Horatius, Ovidius, in BALOGH Pirooska – LENGYEL Réka (szerk.), *Római költők a 18–19. századi magyarországi irodalomban, Vergilius, Horatius, Ovidius*. Budapest, MTA BTK Irodalomtudományi Intézet. 8–9.

²³ A zárójelbe tett számok a kézirat katalógus sorszámaát jelzik.

²⁴ PETRIK II, 152. *HORATZIVS poetikája*. ford. VIRÁG Benedek, Pesten, Trattner Mátyás bet. 1801. – Két példány található a Váci Egyházmegyei Könyvtárban, a 209.140 jelzetű Nádasdy püspök ajándéka a poss. bejegyzése alapján: A Pázmány Egylet Könyvtárából; további poss.: négyzet alakú sing. Egyházmegyei Könyvtár Vác.

²⁵ PETRIK II, 957. HOMONNAY Imre, *Ovidius Naso szomorú verseinek öt könyve*, Pest, Petrózai Trattner János Tamás, 1825.

²⁶ PETRIK II, 146. VÁLYI NAGY Ferenc, *Homérosz Ilias fordítása*, Sárospatak, Nádaskai András, 1821.

²⁷ PETRIK II, 412. *Klio, vagy lélek-nemesítő, részént eredeti, részént fordított darabok között és köteletlen beszédben*. Kiadta Kis János Győrben, 1825.

²⁸ PETRIK III, 792. VIRÁG Benedek, *Euridice*. Pesten, 1814. Trattner Ján. Tam bet. – Könyvtári jelzete: 203.311; poss. bejegyzés: A Pázmány Egylet Könyvtárából; négyzet alakú sing. Egyházmegyei Könyvtár Vác.

²⁹ PETRIK I, 561. DORELL, Josef, *Istenes jószágára, és szerentsés boldog életre oktatótt nemes urfi*. Irta anglus nyelven. Fordította olaszból FALUDI Ferentz. Nagy-Szombatban, 1771. A Jesus társasága academiái collegiumának böt.

(70) Révay Miklós, *Elegyes versei* 1787.³⁰

(54) Kazinczy Ferenc, *Utazás Pannon halmán* 1831.³¹

Magyar és idegen nyelv nyelvészeti könyvei között találjuk az első akadémiai magyar helyesírási szabályzatot a nyelvtudós Révay Miklós piarista szerzetes és Versegly Ferenc pálos szerzetes tollából. A korszak legjelentősebb összehasonlító nyelvészeti, történeti nyelvtudományi és rendszerező munkái sem hiányoznak.

(67) Versegly Ferenc, *Ungarische Sprache* 1805.³²

(69) Georg Nagy, *Einleit. in die ungarische Sprache* 1793.³³

(71) Révay Miklós, *Latina* 1792.³⁴

(75) Révay Miklós, *Grammatica hung.* 1806.³⁵

(76) *Gram. Ungarese* 1827.³⁶

(78) *Französische Sprachlehre* 1782.³⁷

(79) *Magyar Tudós Társaság Magyar helyesírása* 1832.³⁸

A klasszikus és szépirodalmi munkák mellett történettudományi, tudományos és gazdasági művek is sorakoznak a katalógusban:

(5) Stolberg, [Friedrich Leopold], *Geschichte der Religion Jesu Christi* 1811. 4 kötet.³⁹

³⁰ PETRIK III, 217. R. M. elegyes versei, és néhány apróbb köztetlen írásai. Függelékül hozzájuk adatnak másoknak is némelly hozzá íratott darabjaik, végre néhány régiségek is. Pozsonban, 1787.

³¹ PETRIK II, 350. KAZINCZY Ferenc, *Útja Pannonhalmára, Esztergomba, Vácra*. Pest, Landerer, 1831.

³² PETRIK III, 773. VERSEGLY Ferenc, *Neuverfasste ungarische Sprachlehre, worin die verschiedenen Mund und Schreibarten der ungarischen Sprache kurz angezeigt...* Pest, Eggenberger, 1805. – Könyvtári jelzete: 233.964; poss.: ovális sing. Váczi Püspök-Egyházmegyei Könyvtár 1875.

³³ PETRIK II, 826. NAGY, Georg, *Einleitung in die ungarisch-philosophische Sprachlehre*. Wien, 1793.

³⁴ PETRIK III, 217. RÉVAY Miklós, *Latina. Edita amicorum hortatv et svitibvs.* (8-r. 1941.) Javriani, 1792. Typis Jos. Streibig. – Könyvtári jelzete: 236.227; poss.: ovális sing. Váczi Püspök-Egyházmegyei Könyvtár 1875.

³⁵ PETRIK III, 218. RÉVAY Miklós, *Elaboratior Grammatica Hungarica Ad gehvinam patrii sermonis indolem fidehiet exacta, affinimqve lingvarum adminicvlis locpletivs illvstrata. 2 volumina, vtrvmqve in totidem tomos svbsidivm*, II. Pestini, Math. Trattner, 1806. Az első kötet 1803-ban jelent meg ugyanott, ahol a második is.

³⁶ Nem tudtam beazonosítani a művet.

³⁷ Nem tudtam beazonosítani a művet.

³⁸ *Helyesírás, Magyar -, és szóragsztás főbb szabályai. A magyar tudós társaság különös használatára*. Pesten, 1832. Nyomt. Petrózai Trattner J. M. és Károlyi Istv.

³⁹ STOLBERG, Friedrich Leopold (1811), *Geschichte der Religion Jesu Christi*. Hamburg, Friedrich Perthes. – Könyvtári jelzete: 161.087; poss.: ovális sing. Váczi Püspök-Egyházmegyei Könyvtár 1875.

- (60) Horváth István, Nagy Lajos és Hunyadi 1815.⁴⁰
(131) Kézai Simon, *Chronicon Hungaricum*.⁴¹
(63) Flor Ferencz, *Tetszhalottak felélesztése* 1835.⁴²

Az ajándékozott állományban találjuk az egykori piarista diák, Szeged város főépítészé Vedres István 1830-ban kiadott tiszántúli árapasztó csatornázási terveit (46), aki a magyar tudomány és művészet, illetve szépirodalom iránt elkötelezett verselő mérnök volt.⁴³

- (120) Kacs Kovics Lajos, *Mezei naptár* 1844.⁴⁴

Gyakorlati teológiai: pasztorális munkák, kateketika és valláspedagógia, lelki olvasmányok és prédikációs kötetek:

- (58) Kacs Kovics Lajos, *Kisdedovo Egyesület névkönyve* 1840.⁴⁵
(104) *Kisdedek oktatása* 1790.⁴⁶
(47., 123) Szabó Imre *Őrangyal alman.* 1843.⁴⁷ és 1844.

Rövid szemléltetésünkéből is kitűnnek a könyvválogatás szempontjai. Először a kispapok műveltségének, nyelvtudásának fejlesztését és a magyar nyelv művelését elősegítő művek, másodlagos a gyakorlati teológiai, ezen belül homiletikai és pasztorációs kötetek. A nyelvújítás és a reformkor meghatározó költőinek és szépíróinak, valamint tudósainak ma-

⁴⁰ PETRIK II, 163. HORVÁTS István *Nagy Lajos és Hunyadi Mátyás híres magyar királyoknak*, Pesten Trattner János Tamás betűivel, 1815. – Könyvtári jelzete: 234.748; poss.: ovális sing. Váci Püspök-Egyházmegyei Könyvtár 1875; Academia Könyvtára.

⁴¹ Impresszum adatok hiánya miatt nem lehet beazonosítani a kiadást. – A Váci Egyházmegyei Könyvtárban három példány található Kézai Simon munkájából. A 114.139 jelzetű példány 1818-ban vásárolta közelebről nem ismert „Sz” monogramos személy.

⁴² PETRIK I, 801. FLOR Ferencz, *A tetszhalottak felélesztéséről szóló tanítás*. Pest, Esztergomi k. Beimel József betűivel, 1835. – Könyvtári jelzet: 220.124; poss.: ovális sing. Váci Püspök-Egyházmegyei Könyvtár 1875.

⁴³ PETRIK III, 755. VEDRES István, *Nemes szabad királyi Szeged városa meg nagyobbítandó tanácsháza talpkövének letétele alkalmatosságára készült versek* 1799. eszt. Kis-Asszony hava napján. Pesten, Fűskúti Landerer Mihály. – Könyvtári jelzete: 242.3272; poss.: négyzet alakú sing. Egyházmegyei Könyvtár Vác.

⁴⁴ KACSKOVICS Lajos, *Mezei naptár*. Gazdasági Kalendárium a' nep' használatául 1844-dik szökö évre. Magyar Gazdasági Egyesület. Budán, a' Magyar Kir. Egyetem' bet., 1843. – PETRIK II, 313-ban csak a 1843-re szóló 1842-i kiadás található. – Könyvtári jelzete: 810.536.

⁴⁵ *A kisdedovó intézeteket Magyarországon terjesztő egyesület' 1840diki névkönyve*. Választottsági határozatból kiadta KACSKOVICS Lajos. Pest, 1840, Trattner-Károlyi ny. – Sem a Petrikben, sem a pótlásaiban nem található. – Könyvtári jelzete: 214.365; poss.: ovális sing. Váci Püspök-Egyházmegyei Könyvtár 1875.

⁴⁶ PETRIK I, 761. FEJÉR György, *A kisdedek vallásbéli oktatása. A katolikus szülőknek és tanítóknak közönséges hasznokra*. Posonyban és Pesten, 1790. Fűskúti Landerer Mihály bet.

⁴⁷ PETRIK III, 1. SZABÓ Imre, *Őrangyal. Vallási almanach, honunk gyöngéd hölgyeinek szentelve*. Nyomatva Budán, a Kir. Magy. Egyetem betűivel, 1843. Kiadva Beke Kristof költségén.

gyar nyelvű műveit szánta Nádasdy püspök a kispapjainak. Főpásztorként óvta őket a téves és zavart keltő egyházi és teológiai felfogásoktól, ugyanis egyetlen janzenista vagy ahhoz hasonló tévtanokat terjesztő kiadványokat, s persze indexre tett könyvet sem adományozott nekik. Sőt, csak elvétve találunk teológia-dogmatikai műveket a katalógusban. Ám azért becsúsztott egy janzenista, idexen lévő munka is. A holland Joanne Opstraet⁴⁸ (1651–1720) három művét is indexre tette a Hittani Kongragáció, köztük a katalógusban 128. sorszám alatt lévő *De locis theologicis dissertationis*⁴⁹ 1737-ben került a tiltott könyvek listájára.⁵⁰

⁴⁸ Claeys BOUUAERT (1958), Opstraet (Jean). In *Biographie nationale* publiée par L'Académie Royale des sciences, des lettres et beaux-arts de Belgique. Tome trentième. Bruxelles, Émile Bruylnt. 643–646.

⁴⁹ *De locis theologicis dissertationes decem Lovaniensis*. Lille, Jean Baptiste Brovellio, 1737. (de Bujanda, 665.)

⁵⁰ J. M. DE BUJANDA – Marcella RICHTER (2002), *Index librorum prohibitorum 1600-1966*. Montréal–Genève, Médiaspoul – Librairie Droz. 665.

Gróf Nádasdy Paulai Ferenc kincseivel Szalocsi
 Páris által a Váci Növendék Papság ön-képző magyar egyesületének aján-
 lottakról könyvek jegyzéke.

szám	Szerző Neve.	Könyv Címe	Éve	Füzet	Oldal	Bindás	Egyéb, ö Lemk.
1.	Verin & Katholiken	Sion	1839	11.	1.	1.	Lemk.
2.	—	—	1838	12.	1.	1.	Egész.
3.	—	—	1839	11.	1.	1.	Lemk.
4.	—	—	1840	11.	1.	1.	Lemk.
5.	—	—	1841	12.	1.	1.	Lemk.
6.	—	—	1842	12.	1.	1.	Egész.
7.	—	—	1843	12.	1.	1.	—
8.	Dr. Weiss.	Der Katholik	1837	12.	1.	1.	—
9.	—	—	1838	12.	1.	1.	—
10.	—	—	1839	12.	1.	1.	—
11.	—	—	1840	1.	1.	1.	Lemk.
12.	—	—	1841	12.	1.	1.	Egész.
13.	Dr. Döringer	—	1842	12.	1.	1.	—
14.	—	—	1843	12.	1.	1.	—
15.	Jeanes Laurent.	—	1844	12.	1.	1.	—
16.	—	—	1845	12.	1.	1.	—
17.	Dr. Plebe	Neuzeitl. kat. Schrift	1836	5.	1.	1.	Lemk.
18.	—	—	1837	6.	2.	1.	Egész.
19.	—	—	1838	6.	2.	1.	—
20.	—	—	1839	6.	2.	1.	—
21.	Dr. Frisch	Kathol. Kirchen Lehrg.	1842	12.	1.	1.	—
22.	—	—	1843	12.	1.	1.	—
23.	—	—	1844	5.	1.	1.	—
24.	Thais.	—	1845	5.	1.	1.	Lemk.
25.	Wassmanny Miklós	Lat. Erdmünger Sgüjtemény	1822	15.	3.	1.	—
26.	—	—	1828	9.	1.	1.	—
27.	—	—	1839	12.	1.	1.	Egész.
28.	—	—	1840	12.	1.	1.	—
29.	—	—	1851	12.	1.	1.	—
30.	—	—	1856	12.	1.	1.	—
31.	—	—	1857	12.	1.	1.	—
32.	—	—	1858	12.	1.	1.	—
33.	—	—	1859	12.	1.	1.	—
34.	—	—	1860	12.	1.	1.	—
35.	—	—	1861	12.	1.	1.	—
36.	Stolberg.	Geschichte der Bel. J. K.	1811	—	4.	1.	Lemk.
37.	Koleszy Károly	Monarch. Blätter	1816	—	4.	1.	Egész.
38.	—	—	1825	—	1.	1.	—
39.	Vilag Benedek	Flora.	1811	—	1.	1.	—
40.	Vilag Benedek	Essai de	1811	—	1.	1.	—
41.	Vilag Benedek	Horatius Gochcája.	1801	—	1.	1.	—
42.	Homonyay Imre	Bul. Virgilius Naso.	1825	—	1.	1.	—
43.	Vályi Nagy János	Homex' Illias a.	1821	—	2.	1.	—

Év	Író neve	Műv. címe	Év.	nyel.	for.	nyel.	Egyéb Csonka.
42.	B. Can. Ricci	Vigili Mac. Opera.	1784.	—	1.	1.	Egyéb.
43.	Lajosa Szeftelny.	P. Horatio Ricci Deim.	1770.	—	1.	1.	—
44.	Enau. Innocent	P. Ovid. Mac. hist. lib. 5.	1786.	—	1.	1.	—
45.	Udeady János	Plet.	1832.	—	1.	1.	—
46.	Vedecsi István	Magyarul nagyvirek gálája	1830.	—	1.	1.	—
47.	Szabó Imre	En lingyal Valtási st.	1848.	—	1.	1.	—
48.	—	Sudományok Alap.	1832.	1.	—	1.	—
49.	Pakol Mayer	Össze	1787.	—	1.	1.	—
50.	—	Az országgyűlésről	1834.	1.	—	1.	—
51.	—	Magyar János társaság st.	1838. g.	2.	—	1.	—
52.	—	—	—	—	—	—	—
53.	Lay Andrá	Mesei és Aphorizmai	1840.	1.	—	2.	—
54.	Karáczy	Utazás Bémen határai	1831.	—	1.	1.	—
55.	Borai József	Epigrammák.	1836.	1.	—	1.	—
56.	Jakoby József.	Utazás Erdély.	1772.	—	0.	1.	—
57.	—	Lakócai leckeik	1834.	—	1.	1.	—
58.	Károlyi Lajos	Szűcsök és Képek	1840.	1.	—	1.	—
59.	W. J. M.	Publica Magyar fénst.	—	1.	—	1.	—
60.	Hornák István	Magy Lajos és Hunyadi.	1816.	1.	—	1.	—
61.	Leaky Sándor	Stílusok Altárai.	1844.	—	1.	1.	—
62.	Mauriti Mont	Offene Adalort	1848.	1.	—	1.	—
63.	Flor József.	Bevezetők jelelőkre	1835.	—	1.	2.	—
64.	Állók László	Summa praceptor.	1829.	—	1.	1.	—
65.	Wlons Mutián.	Denus unus liguae	1817.	—	10.	1.	—
66.	Vasaghy József	Jelelő Philosoph.	1818.	1.	—	1.	—
67.	—	Magyarische Sprache.	1808.	2.	1.	1.	—
68.	Georg. Nagy	Lehrb. u. die ung. Sp.	1790.	—	1.	1.	—
69.	Ant. Suberast.	Ant. Ung. Hungaricae	1802.	—	1.	1.	—
70.	Révay Miklós	Clayes Versu	1787.	—	1.	1.	—
71.	—	Latina.	1792.	—	1.	1.	—
72.	Widthy József.	Magyarok lelkéi.	1836.	1.	—	1.	—
73.	—	Corcelli Opera.	—	—	4.	1.	—
74.	Callot Vilmos.	Erceleás Ref. Histori.	1834.	4.	1.	2.	—
75.	Révay Miklós.	Grammatica Hung.	1806.	—	2.	1.	—
76.	—	Gram. Ungaricae adu.	1827.	—	1.	1.	—
77.	—	Annuaire Ungar.	1789.	—	4.	1.	—
78.	—	Französische Sprachlehre	1782.	—	1.	1.	—
79.	Magyar Tudós-társ.	Magyar helyesírás?	1832.	1.	—	1.	—
80.	Egyéb István	Ótala díszedek.	1794.	1.	—	1.	—
81.	—	Sprach Spuelle.	1804.	—	1.	1.	—
82.	Dulek László	Iszamani Affrony	1806.	—	1.	1.	—
83.	Augustin Szeber.	Katechese Ungarisch.	1830.	—	1.	1.	—
84.	Beni László	Kereseteny Indomány	1832.	—	1.	1.	—
85.	Miklós László	Tobias Plet.	1803.	—	1.	1.	—
86.	Rátz Andrá	A körfal v. st.	1822.	—	1.	1.	—

Év	Író neve	Könyv címe	Év.	Fü. zet.	Kö. tet.	Bél. dauy	Geiz v. Conka
84.	Franc. X. Kaluck	Vistas Ecclesiae	1833.	—	1.	1.	Geiz.
88.	Michael Leonhard.	Schish. des Heran.	1821.	—	1.	1.	—
89.	Wielik Karol	Veivzame a Religional	1801.	—	1.	1.	—
90.	Weinet Mikaly	Élki paplái	1834.	—	2.	1.	—
91.	—	Bibliotheko v. Bredyten.	1794.	—	4.	1.	—
92.	Andeln Braema	Sammlung v. Bredyten	1791.	—	4.	1.	—
93.	Sebast. Muthelle	Remer. Rang. Bredy.	1796.	—	4.	1.	—
94.	—	Bredyten.	1794.	—	10.	1.	—
94.	L. O. Brummer.	Das Leben Bilgimbo	1834.	—	1.	1.	—
95.	—	—	—	—	—	—	—
96.	Broz Istvan	Egyházi Benedek	1841.	1.	—	1.	—
97.	Gálvay József.	Stanes Ember	1798.	—	1.	1.	—
98.	—	Thomas a Kempis	1842.	—	1.	1.	—
99.	Pauli János	Summa Pastoral.	1801.	1.	—	1.	—
100.	Francisci Sales.	Philotea	1751.	—	1.	1.	—
101.	Pesti Köv. Lapjain	Élki Élet rend	1840.	1.	—	1.	—
102.	Juchs.	Memoriale vitae sac.	1804.	—	1.	1.	—
103.	Gálvay József	Memor. Hef.	1797.	—	1.	1.	—
104.	—	Küldedek' oktatásai.	1790.	1.	—	1.	—
105.	—	Bredyten	1791.	—	1.	1.	—
106.	Josef Kanber	Kanzel ridon	1796.	—	1.	1.	—
107.	Sanci. Sabrian. S.	Vicentii Diva Opera	1684.	—	1.	1.	—
108.	Eustini Sana.	Mama Spirituális	1704.	—	4.	1.	—
109.	—	Vallási és Egyházi társ	1832.	1.	—	1.	—
110.	Guzsich János	Egyházi társ	1836. 38.	8.	—	1.	—
111.	Francisci Szendrői	Francisci Vita kitétele.	1841. 42	12.	6.	1.	Conka.
112.	S. Maglath János	Vallási Mergalmak M. O.	1844.	1.	—	4.	Geiz.
113.	Noluar Ludr.	Ujörvölcsey.	1843.	1.	—	3.	—
114.	—	Egy Protestans Kérdések	1844.	1.	—	4.	—
115.	Józe Gyngy.	Két érmengés illet az elhat.	1844.	—	1.	3.	—
116.	Márk Mikaly	Buzágoz uemeső a M. akad.	1842.	1.	—	2.	—
117.	—	Dorsodi levél paplái.	1842.	1.	—	2.	—
118.	—	Berichte Des Leopolitiner.	1832. 43.	47.	—	1.	Conka
119.	—	Stiftung.	—	—	—	—	—
119.	—	Schematis. V. Cl. Hm. Doct.	1835.	—	1.	4.	Geiz.
120.	Kacskavis Lajos	Mexei Maglax	1844.	1.	—	5.	—
121.	—	A egyes hársapárok egyházi és negyelytöré közzel fogó könyv.	1841.	—	1.	1.	—
122.	—	nehéti és a egyes hársapárok a törvényes és nagytudományi besz.	1841	—	1.	1.	—
123.	Izabo Jozse	Oranymal Vallási Utan.	1843.	—	1.	2.	—
124.	—	ja' utolsó feledekekkel tartot országos utószék' naplójai.	1840.	—	1.	1.	—
125.	Poffine és Banki Ják.	Urszoli és Rang. S. Dauytkat	1822.	—	2.	1.	—
126.	Elmacchal (Dankhad)	Concordantia S. B. Salum	1769.	—	1.	1.	—
127.	Vasceghy János.	Dicet. De vers. Hung. S. Scy.	1822.	—	1.	1.	—
128.	Gythaát József	De locis Heccl. dicentibus	1779.	—	1.	1.	—
129.	Revsntaus Nicolauy	Mem. memorabilium in Bannonia sul Jucosy Jucyatorich a Capta. B.	1770.	—	1.	1.	—
130.	—	Historia litterary & bonary orb.	1799.	—	1.	1.	—
131.	Keca Simon	Phonicon Hungaricum	—	—	1.	1.	—